

פצצה מצרית בחושך

השיירה יצאה למסעה עם שחר ולעת ערב חנתה לרגלי כונתילה. מטוס של האויב הטיג עליה פצצות. לאנשינו לא היו נפגעים...

קיים, מעשי ידיו של אופה'עוגות משוגע. החאדי הולך וצר, במקום החול מופיעים סלעים. השיירה עולה על המארה: מיטור ענקי, מכוסה אבנים חומות. מסביב, באוסף, מוזק רות צלליות כחלחלות של הרים. בצהרים נותן המחייט הנואה חנות. תרכב מתפור קמצי'קמציים, על פני הישר מן הרחב. ותיקי הצבא הבריטי אומרים שזה מזכיר להם את מסעות המדבר המערבי.

התחנה הבאה שלנו היא כונתילה, תחנת הגבול המצרית, השומרת על דרך-האורחות החוצה את מדבר סיני, למכה. המקום נכבש לפני יומיים; אנחנו נעלה שם על הדרך המצרית הנוחה, נרד אתה דרומה, עד לאס'אל-נאקב, שנכבש אף היא. בינינו לבין כונתילה מפריד הגבול המצרי, שהוא רק סימן דרך סמלי ברגע זה, וים של חולות. השיירה צוללת ממש אל תוך החולות. כל קומץ מכוניות מפלס לו דרך בין הריגות. השטח נראה חרוש לרוח חב של קילומטרים. נשאר רק לזרוע ולחכות לגשמים, מעיר קיבוניק, למראה התלמים האינסופיים.

ההאשך יורד עלינו לפני כונתילה. השיירה, שנסעה במהירות רבה, חייבת לעצור לחניית לילה ולהתארגן מחדש. טראקטור על שרשראות יוצא לחלק את אלה מבין המכוניות ששקעו בהולות. הכוח מתפרס בבקצה החולית, האנישים מתחילים לבשל ארוחת-ערב על מדורות חול ובנוזין. כל מי שיש לו בגדים חמים מתעטף בהם, פורש שמיכה והולך לישון. ביום אחד עשינו 160 קילומטרים. לפנינו עוד למעלה מ-300 קילומטר נוספים. מנוחה קלה לא תזיק. לפתע קולטות האוניות זמזום של מטוס מתקרב. לכי בות את האורות! קורא האחראי לשיירה. אריזה, מספר חולית המשטרה הצבאית המלחה אותנו כל הזמן, שורק שריקות מקוטעות במשרוקיתו — אות אזהרה. הזמזום מתקרב ומתחזק, ואז, לפתע, עולים השמיים באור צהבהב של שמש מלאכותית. ריקסה, שהוצנחה עליידי המטוס, מרחפת בשמים, גולשת לאיטה אל הקרקע ואל הסור החוננה. זמזום המטוס מתרחק.

במקומו נשמעת יללה חדה: מטוס סילון! לפי האור של הריקסה, הוא צולל. טראח-טראח-טראח! ארבע התפוצצויות שהן אחת מהדהדות בליל המדבר. אחר-כך שוב חוזר השקט. האלחוטאי מנסה לברר אם משהו נפגע;

תמדנחל. בציר ניצנה-קסימה מתקדם טור שני לעבר התע'לה. כוח שלישי מתקדם בציר הצפוני, לאורך כביש החוף. איש אינו זע.

החטיבה שלנו נבחרה לביצוע המשימה הקשה ביותר במיבצע כולו. המטרה שהוצבה לנו היא לחדור אל תוך חצי האי בכיוון דרומה, ולתפוס את המוצבים המצריים החוסמים את המעבר במיצר אילת.

מישהו שורק שריקת התפעלות ארוכה. היא חותכת את הדממה כפגיון.

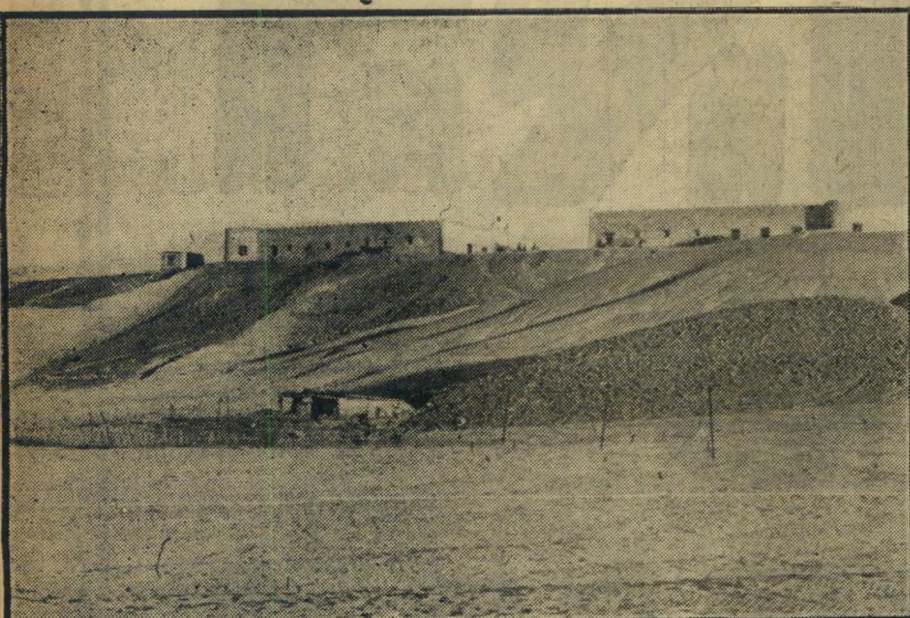
זאת היא יציאת מצרים בכיוון הפוך, מוסף אברהם. אנחנו נעבור את אותה הדרך בה עבר משה רבנו בדרך ארצה — אבל לכיוון שני. לא נהיה נרדפים, אלא רודפים... שלושים ושיש שעות אחרי התדריך, זזה החטיבה: שיירה ענקית, המתמשכת לאורך כביש האספלט עד מעבר לאופק. כל סוגי המכוניות — ובעיקר המכוניות הכבדות, בעלות ההנעה הקדמית — מיוצגות בה.

ביממה האחרונה ישבנו בחוסר סבלנות, כשקול ישראל מוסר על נצחונות צה"ל באוויר וביבשה. גם אנחנו צמאים לפעולה. מצב הרוח בשיירה הוא של דריכות נעימה. הנועם הוא בנטיעה המהירה, בנוף הנגבי המוכר, באוויר היבש והמרענן של בוקר נגבי. הדריכות היא בפני הפצצות מן

כ. אן בין גבעות הנגב הישראלי, מרוכז כוח אדיר. חטיבה שלמה של חיל רגלים, על כל יחידות העזר, הסיוע והשירותים שלה. משאיות, גיפים, זחלמים, תותחים ומרגמות הבריים בהאדיות השטוחים, מכוסים רשתות הס' וואה. זוהי חטיבה 9 — הכוח שנבחר עליידי הרמטכ"ל לביצוע המשימה הנועזת ביותר של כל מערכת סיני.

מעטות הן החיבות צה"ל הדומות לחטיבה זו. עם כל רגע העובר, מתגבר הרושם כי קמו לתחיה לוחמי הפלמ"ח והחייש של מלחמת העצמאות. אותה הליכה בטוחה, אותה תכליתיות, אותו חוש הומור הבז לקטנות, אותם יחסים נפלאים בין איש לאיש, שאינם מתהשבים בעלי הזית והתאנה שעל הכתף. רק הציוד השתנה: הוא כבד יותר, רציני יותר, מלא יותר.

זוהי חטיבת מילואים מיוחדת במינה. הם נקראו מקיבוציהם, ממושבותיהם, ממשקיהם הפרטיים או מערי הצפון. הם באו כבגדי העבר דה שלהם, בכובעי הטמבל ובכובעים האוסטרליים, שנעלמו מהאופק הישראלי יחד עם כיתות הפלמ"ח המרופסות. בכל הכוח האדיר הזה, ישנו רק קומץ של אנשי צבא הקבע. מספר החטיבה, או המחייט, אברהם יפה, הוא אחד מהם. זהו ענק רחב-גרם אשר שמו ידוע בכל שבילי

המפקד מסביר. אברהם יפה, מפקד החטיבה, מודיע לאנשיו על התחלת הקרבות בחצי האי סיני. בעזרת מפה, הוא מסביר את המשימה שהוטלה על החטיבה: פריצה דרומה וכיבוש מיצרי אילת מידי הצבא המצרי, שעה שיחידות אחרות של צה"ל פועלות בצפון.

התשובה היא שלילית. הפצצות המצריות נפלו בישימון החולי. החטיבה הזרת לשינתה.

פאטא מורג'נה

פני עזות השחר, מתארגנת השיירה לתווה. בחשיך כה, תופסת כל מכונית את מקומה ומחזקת בחור לות. לאט לאט, מתבהרים השמיים והחשיכה מפנה מקום לאור אפור. משמאלנו מוזקרת גבעה תלולה, מוכתרת בניינים נמוכים. כונתילה. אסור לסטות מהדרך: בין הגדרות המקיפות את התחנה, זרעו המצרים מוקשים שטרם פוגו. מכאן מובילה דרומה דרך עפר מישורית, כבושה היטב. המכוניות דוהרות בה בנוחיות, מבלי להירם אבק כמעט. יש לה כל היתרונות, ורק מיגרעת אחת: היא מתמשכת על מיסטה גלוי. שני מטוסים מצריים יכולים לעשות שעות בשיירה. ואם לדון לפי אתמול בלילה, עדיין יש למצרים מטוסים בשמי סיני.

שלוש שעות רצופות נסעה השיירה. לצד הדרך חלפו עמודי הטלפון המצריים, המקשרים את צפון סיני עם ראס אל-נאקב, המבצר הדרומי החולש על אילת. בשעות הצהרים, אנו מתקרבים לסוף המישור. משני צדי הדרך סוגרות עלינו שרשרות הרים חומים. מכאן ועד להרי ראס אל-נאקב, מפריד רק מישור קטן.

אנו מגיעים לפרשת דרכים, על מישטח ישר ודק כמו לוח זכוכית. משמאלנו, במרחק לא רב, מבצבצים מימין הכחולים של אגם גדול. על גדותיו נושאים דקלים תמרים את צמרותיהם, המתנופפות ברוח הקלילה. אנו מסתכלים במפה: לא מופיע בה שום אגם. זוהי סתם פאטא מורי' גאנה! קובע מישהו.

האוויר. שמענו כי חיל האוויר המצרי תקף לא פעם את שיירותינו בשדה הקרב ואפילו שיירת אספקה, שעברה בכביש זה אתמול, הופצצה. לולא זה, היה דומה כל העסק לטיול מאורגן של תנועת נוער.

אנחנו עוזבים את הכביש ונכנסים לואדי גיראפי, נתיב המים הרחב, המתחיל במעמקי הסיני ומסתיים בערבה. השיירה פונה מערבה, על פני שכבת הזיפוף והאבנים הקטנות, בכיוון לגבול המצרי. סכנת ההפצצה מרחפת עדיין מעלינו, שעה שאנו מתקדמים בריות אחד מהשני, גלויים למרחקים.

גיפ חמוש של הסיירים דוהר בצד השיירה. בפי יושביו חדשות משכרות: הפלנו שלושה מיגים ושני האמפיירים! כעבור שעה קלה, מופיע גיפ שני, גם הוא נושא בשורות משהו המערכה הרחוק: תפסנו משחתת מצרית ליד חיפה!

תפסנו משחתת? איך אפשר לתפוס משחתת? הרי לא קרה כדבר בכל ההיסטוריה הימית. המודרנית. מילא, אם קול ישראל אומר שתפסנו, תפסנו. מצב הרוח מונק למעלה.

עוברים את הגבול דרך קשה. אבל לא נוראה. בכמה מקומות, אפשר אפילו לנסוע במהירות. אמנם אוכלים, נושמים ויורד קים אבק כל הזמן; צפרה, קצינת הח"ן של החטיבה, שדרשה בכל תוקף ללחת אותו, מכוסה כולה שכבה דקיקה של קמח לבן, ושערה הבלונדי נראה כשל זקנה בת 80. אבל כל זה אינו מפריע. העיקר שמתקדמים במהירות. משני צינינו חולפים הרי הנגב: קישוטי-שקולד עני

איש קיבוץ השומר הצעיר שבוחר בצבא כדרך-חיים. ברוך, סגנו, גם הוא איש צבא הקבע, הוא היפוכו המוחלט של אברהם: בעל מיבמה בינוני, עדין מראה ועדין-דיבור.

השלישי בחבורה הוא איתן, הבלונדי בעל העבר הקרבי המשרת עתה כקצין שלישות חטיבתי. ממלכתו היא ממלכת הניירות, הרשימות והתקנים. בלעדיו ובלעדיו עוזרו, אלכס, לא ייעשה דבר בכל החטיבה הגדולה הזאת. הודות לעבודת הנמלים שלהם, יכולים עתה לנוע גלגלי הכוח האדיר; ויעתם היא שמן המכונה הצבאית. הם אשר ניצחו על מלאכת הצחים, ששלחה את לוחמי החטיבה איש איש ממקום מגוריו והציבה אותם במקום המיועד לו, באחת השורות החאקיות האינסופיות.

מזה יומיים חונה הכוח במקום זה. החיילים כבר קיבלו ציוד אישי, ששק, תחבושות, מנות קרב. הם רק מחכים לדעת לאן פניהם מועדות. עם רדת החשיכה, קורא המחייט לכל בעלי התפקידים, לתדריך. שם, לאור פנסי משאיות, הוא מסיר את הלוט. לצדו עומדת מפה מאורכת: חצי האי סיני.

חדשות משמחות

יום, בשעה ארבע אחר-צהריים, אומר המפקד, "ישו כוחות צה"ל את הגבול המצרי, בכיוון לחצי האי-סיני".

דממת מוות. "ברגע זה מתקדמים שלושה טורים שלנו מעבר לגבול המצרי. יחידת צנחנים הוצנחה במרחק 30 קילומטר מתעלת סואץ. טור משריין מתקדם לקראתה, כביש כונתילה-